

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
OMGE TAGOKNAK, ELŐFIZETŐKNEK,
HEGYÉDÉVRE 10 P. NEGYÉDÉVRE 22 P.
FÉLÉVRE 40 P. FÉLÉVRE 40 P.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TULAJDONA
AZ EGYESÜLETI TANÁCS FELŐGYELETE ALATT
A KIADÁSÉRT FELELŐS: MUTSCHENBACHER EMIL DR.
FELELŐS SZERKESZTŐ: DÖRSCHUG TIBOR
SEGÉDSZERKESZTŐ: VERMES ANDRÁS

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IX. KÖZTELEK-UTCA 8. — TELEFON: 187-984
KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IX. ÖLLŐI-ÚT 25. — TELEFON: 189-932
POSTATAKARÉPÉNTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁMA: 26,576

Új rend a mezőgazdaságban.

Írta: **Gombás Kálmán,**

a Dolgozó Nemzet Paraszt Hivatásrendjének az OMGE-hez kiküldött biztosa.

Minden nap, amely közelebb visz bennünket az orosz bolszevizmussal vívott küzdelem végső győzelméhez, fokozott mértékben érezteti a nemzetélet belső újjáépítésének szükségét. A feladat már világos: a liberális rendszer végleges felszámolása, nemzetpolitikai, gazdasági és társadalmi téren egyaránt. A belső nemzeti életet politikai síkon egyesítésre új alapokra fektette a Hungarista ideológia október 15-i fényes győzelme. A magyar életnek társadalmi és gazdasági síkon is természetes, hogy a Hungarista ideológia alapelvei szerint kell felépülnie.

Az 1500 éves magyarság nemzetfenntartó ereje abban nyilvánult meg, hogy mindig a kor követelménye szerint alakította át életformáját. A törzsi rendszer, a patrimonális királyság, a rendi élet, a jobbgyfelfelzárkózás, a liberális rendszer mind egy-egy állomása a nemzeti élet belső átalakulásának.

A sok történelmi életforma közül, minket elsősorban a liberális rendszer érdekelt, amely a maga anyagelvűségével és szabadságával egy évszázad alatt a magyarságot a sír szélére juttatta.

Az ipari forradalomban nyugaton előbb alakult ki a kapitalista gazdasági rend és nyomában fejlődött ki annak politikai elmélete: az individuális liberálisizmus. Nálunk fordítva volt. A liberális társadalmi és politikai létezésüket győzelme után alakult csak ki a kapitalista gazdasági rend. Mi lett ennek a következménye? A magyarság gazdasági elnyomása, a zsidóság és csalóai mérhetetlen előtrérese. Az önzésre felépített liberális gazdasági világszemléletben az erősebb győzött, az értékesekkel szemben. A liberális állam tekintélyét passzivitásával biztosította. Mindenkinek szabad volt úszni. Annak is, aki tudott, annak is, aki nem tudott. A zsidóság és az őt kiszolgáló történelmi osztály jobban tudott. Úgyesőbb, ravaszabb és önzőbb volt, tehát a szabadversenyben erősebb. A magyarság legértékesebb része, a parasztság pedig százezrével idegenben keresett megélhetést, vagy vált a gyárak proletár rabszolgájává. Társadalmi és szakmai téren a magyarság tudatos megszervezése politikai síkon ugyanez az önzésre és gyűlölködésre felépített széttagoló liberális pártpolitikai rendszer Trianonhoz és a mostani tragédiához vitte a nemzetet.

A nemzettragédia mellett a társadalmi tragédia szálta keletkezett, hogy a nemzet dolgozó, termelő rétegét könyörtelenül kiszákmányolták és mindent a profit szolgálatába állítottak, tekintet nélkül a dolgozó réteg fizikumára és lelkére, vagyis mennél többet akartak termelni mennél alacsonyabb költségek mellett. Túlhosszú munkaidő, egészségügyi és biztonsági berendezések és szociális intézmények teljes hiánya, nő és gyermekmunka jellemezték főleg ezt a kapitalista kiszákmányolást.

A Nyilaskeresztes Párt győzelmével korfordulóhoz érkezett a magyarság. A Hungarista ideológia alapelvei: a liberális formai nacionalizmus helyett kialakított eszelekvő népi nacionalizmus és szocializmus. Lényeg: hogy szemben az önző individualizmussal öncélúnak egyedül a nemzetet ismerjük el. Öncélú pedig csak az erős és minden egyedében elégedett nemzet lehet. Ezért szüntetik meg a gyűlölködő pártpolitikai versengést, az osztályok és egyesületek társadalomszéttagoló rendszerét, egyszóval a liberális szétessétség helyett egybefogjuk a nemzet erőit.

Ha a korszellem követelte új magyar életformát keressük: célunk ugyanaz, mint Németszági vagy Olaszországi, a munka értékeltetésére felépített erős, öncélú nemzet. A Hungarista társadalmi és gazdasági rend felépítése azonban formailag és lényegében is eltér az említett országok életformáitól. A fasiszta olasz rendszer a korporációk rendszere, főleg gazdasági életfunkciót jelent, ezzel szemben a nemzeti szocialista német nemzet rendszere az üzemi közösség alapján áll. A német munkaszervezet, az Arbeitsfront gazdasági jellegű feladatokkal nem foglalkozik, de annál erőteljesebb társadalmi és nemzetnevelő működést fejt ki.

Alkotmányos úton és törvényes eszközökkel felépülő Hungarista magyar munkaállam a nemzet életfunkcióit tökéletesebben egyesíti bármely más ország alapintézményénél: mert társadalmi és gazdasági síkon egyaránt egy szervezetbe fogja össze az ország összes dolgozóit.

Ezen szervezet a Dolgozó Nemzet Hivatásrendje, amelynek felállításáról, szervezéséről és feladatáról a 3920/1944. M. E. és a 4300/1944. M. E. rendelet részletesen intézkedik. A Dolgozó Nemzet Hivatásrendje 14 hivatásrendre tagozódik, és pedig a katonák, az egyháziak, az anyák, a nemzetnevelők, az egészségvédők, a közalkalmazottak, az önálló értelmiségiek, a parasztszerek, a bányászok a munkások, a céhbéliek, a közlekedésben dolgozók, a kereskedők, a hiteléletben dolgozók. A tizenegy hivatásrend foglalkozás szerint kötelezően magába foglalja az ország minden dolgozóját, helyesen minden magyart. A Hivatásrend életfunkciója a faluban kezdődik és a testületi törvényhozásig tart és kiküszöböli a maga egyetlen hatalmas kezdeményező, véleményező és végrehajtó szervezetével az osztályok és egyesületek áldatlan nemzetgyengítő belső küzdelmét.

A tizenegy hivatásrend egyike a Paraszt Hivatásrend. Nem kisbirtokos, őstermelő, földműves, gazda vagy nagybirtokos, stb. hivatásrend, hanem egyszerűen paraszt azért, mert ezen szó tökéletes gyűjtőnév és a mi nemzeti szocialista fel fogásunk szerint nem gúnyt, megvetést, lenézést jelöl, hanem szent ősi fogalom, mely pl. Németer-

TARTALOM:

- Új rend a mezőgazdaságban. (Gombás Kálmán.)
- Termékenyítő gondolatok. (Surdányi János dr.)
- A kaszáló legeltetése, a legelő kaszálása, a koratavaszi és a későszi legeltetés kérdése. (e. Dorner Béla.)
- Törvények és rendeletek.
- Könyvismertetés.
- Vegyesek.
- Július időjárása. (Kulin István.)
- A gabona- és terménypiac helyzete.
- Állatpiaci szemle.
- Tőzsde, kereskedelem.

szágban is tisztességet, becsületet, áldozatos munkát és foglalkozást jelöl.

A Paraszt Hivatásrend feladata elsősorban: egyetlen kizárólagos és kötelező szervezethez foglaló a mezőgazdasággal foglalkozó összes önálló birtokost, birtoknagyságra való tekintet nélkül, minden mezőgazdasági, fizikai és szellemi munkást, ellátni minden téren érdekvédelmüket. Feladata még:

1. a földbirtokmegosztás újarendezése, ezzel kapcsolatban tagosítás és telepítés előkészítése;
2. a mezőgazdasági termelés belterjesébe tétele;
3. az előbbiekkal kapcsolatban új- és esafornák, állománytelepek, duacsatógáták építése. A mezőgazdasági üzemek érszerű gépesítése;
4. mindezen munkák végzéséhez szükséges és a mezőgazdaság fejlesztésére szolgáló termelőeszközöket gyártó iparágak fejlesztésének elősegítése;
5. a jobb módúvá váló mezőgazdasági lakosság fokozódó igényeinek kielégítését szolgáló használati cikkeket gyártó iparágak fejlesztésének elősegítése;
6. mindezen munkálatokkal kapcsolatban a munkaerők elosztásának és felhasználásának a megszervezése;
7. a mezőgazdasági dolgozók munkabér- és szociális problémáinak megoldása és szociális intézmények létesítése;
8. a mezőgazdaság hitellel való ellátása;
9. a paraszttal egyetértve és az ő közreműködésével a mezőgazdasági népesség közszolgálati terhének (adó, stb.) megállapítása;
10. a népoktatás, különösképpen a mezőgazdasági szakoktatás és mezőgazdasági ipari szakképzés és átképzés megszervezése, tanerők kiképzése.

Cél: a fent felsorolt feladatok fokozatos megoldása révén a magyar parasztság minden rétegének gazdasági helyzetét a jelenleginél lényegesen magasabb színvonalra emelni, a szociális biztonságot minden tagjának megadni, továbbá a kulturális színvonal, az egyetemes és szakszerű műveltség legtagabb lehetőségeit biztosítani, a termelt javakat és a nemzeti jövedelmet a parasztság között egy új hungarista igazság szempontjából elosztani és végül a nemzet létalapját biztosító földet nemzeti népszaporulati és katonai szempontok figyelembevételével a parasztság között felosztani.

Az ország Hivatásrend a fent vázolt feladatok és célok megoldására, mint törvényerejű közható-

10
ÉV ÓTA
BEVÁLT
Abavit
UNIVERZÁLIS VETŐMAGCSÁVÁZÓ

utólérhetetlen!
gazdaságos!

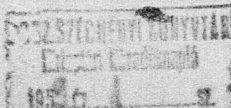
Forgalombahozza:

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

Budapest, VI., Eötvös-utca 25/a
és a kirendeltségek.

Mai számunk 8 oldal

E szám ára 1-80 pengő

ság, hatalmas, az ország minden falujába lenyúló szervezetet állít fel és az említett 4300/1944. M. E. számú rendelet 7. §-a szerint felszámolja és magába olvasztja mindazon törvényes kényszer, vagy szabad társuláson alapuló mezőgazdasági egyesületeket, szövetségeket, intézményeket, melyek eddig jól, vagy rosszul a mezőgazdaság egyes csoportjainak érdekvédelmét látták el. Felszámolja az Országos Mezőgazdasági Kamarát, a kertészeti, szántóföldi gazdálkodás, szőlészet, borászat, állattenyésztés, méhészet, ebek, erdészet, vadászat, halászat, stb. problémáival foglalkozó összes egyesületeket azért, mert a legtöbb egyesülés a mezőgazdaságban is egyes emberek, vagy kisebb klikkek politikai, vagy anyagi érdekesülésének szolgálatában állt.

A Hungarista munkaállamban a parasztság problémáit három, egymástól független, de lényegében egymással karöltve dolgozó szervezet intézi. Ezek a Párt parasztszektartósága, mint erkölcsi és végső fokozat ellenőrző testület, a szakközgazgatás (földművelésügyi minisztérium) és a Paraszt Hivatásrend. A Paraszt Hivatásrend a magyar parasztság tökéletes önkormányzata, mert egyetlen szervezet, melynek helyi szervei a faluban is felépülnek és végső fokozatú kezdeményezés, mint végrehajtás, valamint ellenőrzés szempontjából teljes hatáskörrel rendelkeznek.

A Paraszt Hivatásrend szervezeti felépítése kettős éspedig területi és adminisztrációs, illetve szakmai. A területi szervek a Paraszt Hivatásrend Országos Központja, melynek elén a hivatásrendvezető áll. Az Országos Központ hatóköre az egész ország területe. Az ország területi szempontból táj- és termelőegység szerint tíz kormányzatra oszlik. A kormányzati alátartozó vidék jellegének és területének megfelelően több megyeszékhely tartozik. A megyeszékhely körülbélül a mai járási beosztás szerint faluszékekre tagozódnak és a faluszékek alá a Paraszt Hivatásrend falusi tagozatai osztoznak.

A Paraszt Hivatásrend másik vonala az adminisztrációs és szakmai felépítés. Ezen felépítés szerint a parasztság hivatásrendvezetője mellett mint vezérkari munkatörzs egy szakemberekből álló munkaközösség dolgozik, éspedig külön-külön osztályvezetővel:

1. szakmai nyilvántartás;
2. munkabéke és rangsorolás;
3. szakmai tagozatok;
4. szakmai továbbképzés;
5. szakmai közösségszolgáltatás (adó, stb.);
6. szakmai hitelleltetés;
7. szakmai szociális ügyek;
8. szakmai üzemi fejlesztés;
9. szakmai jogügyek;
10. szakmai sajtó és propaganda;
11. szakmai gazdaságpolitika;
12. szakmai szervezés és végül
13. munkaközvetítés.

A fent vázolt munkatörzs természetes, hogy minden kormányzaton és minden megyeszékhelyen külön-külön szerveződik és működik. Úgy országos, mint kormányzati, valamint megyei viszonylatban az egyes osztályvezetők mellett a mezőgazdaság egyes termelési ágának megfelelően, mint külön munkatörzs szakemberekből álló munkaközösség dolgozik.

A Paraszt Hivatásrendben a tulajdonképpeni szakszerű és aprólékosabb munka a mezőgazdaság egyes főbb termelési ágainak figyelembevételével szervezett termelési székekben folyik. Ezek:

1. szántóföldi szék;
2. kertészeti szék;
3. állattenyésztési szék;
4. szőlészeti szék;
5. erdészeti szék;
6. növénytermesztési és magtermelési szék.

Egyes termelési székek szükséghez és célszerűséghez képest, szakfőcsoportokra, szakcsoportokra, szaktestületekre és szakmákra tagozódnak. Pl. a kertészeti szék feloszlik: kertépítési, facsemetetermelési, virágtermelési, gyümölcsstermelési, zöldségtermelési, gyógy- és fűszertermelési, gyümölcs és zöldség feldolgozó szakfőcsoportra. Egyes szakcsoportok, mint pl. a gyümölcsstermelők szakfőcsoportja az alábbi szaktestületre tagozódik: lágymagvúakat, esonthejaso-

kat, kopáncosokat, bogycsokokat termelő és termelésirányító szaktestületeire. A szaktestületek egyes szakmákra tagozódnak.

A tagozódás a mezőgazdaság egyéb termelési ágáiban is hasonló a fentvázolt kertészeti szék szakmai tagozódásához. A szakmai tagozódás úgy a kormányzati szinten, mint a megyeszékeken is megtalálható. Egyedül a faluszékekben és a falusi tagozatokban történik a szükséghez képest összevont munka.

A Paraszt Hivatásrendnek, mint önkormányzatnak, a fenti vázlatból láthatjuk, a forrása, irányítója maga a paraszt és alapja a paraszti család, a paraszt udvar és a paraszt gazdaság. A parasztagazdaság vezetése kizárólag a paraszt kötelessége és feladata. Így a Paraszt Hivatásrend vezetése és irányítása is az ő kezében kell, hogy legyen. Ki ismeri jobban a paraszti üzemi különleges feltételeit és szükségleteit, a parasztagazdaság földjét, állatállományát, stb., mint maga a paraszt. Ő tudja a legjobban, hogyan lehet a parasztagazdaság termelő erőit legjobban és veszteség nélkül hasznosítani! A magyar paraszt a Paraszt Hivatásrend országos megszervezése után szabad ember, szabad földön, király a maga portáján. Ez természetesen nem zárja ki, hogy kötelességtudás és a népi öntudat a magyar paraszt munkáját szoros kapcsolatba hozzák a magyar népközösség sorsával, boldogulásával és a többi hivatásrend munkájával. A magyar paraszt ugyanis teljes mértékben tisztában volt és van ma is azzal, hogy neki kell az egész magyar nép számára biztosítani a mindennapi kenyeret, az ország védelméhez a hadsereg túlsúlyát, neki kell biztosítani a magyar fajta tiszta vérének és egész-

ségét, neki kell hordani a legsúlyosabb feladatot. A Hungarista munkaállamban tehát, ha megkapta mindazt, ami a ránehezedő súlyos feladatok után őt meg is illeti, nem a pénzszerzésben, hanem családjának és népének szolgálatában látja feladatát. Mivel a magyar parasztok millióit tölti el ez a tudat és ez az érzés, éppen ezért a Hungarista államnak a nemzetközösség érdekében a paraszttal szemben támasztott kívánságait a Paraszt Hivatásrenddel keresztül nem kell parancsok útján érvényesíteni. Az állam a legnagyobb gazdasági teljesítményt a hivatásrenddel keresztül, a munkaező latbavetésének tervszerű irányításával és az egyének teremtő munkakészségének támogatásával éri el.

A nemzetiszocialista Hungarista rendszer kihangsúlyozza a személyiség jelentőségét is, de csak addig, ameddig a köz érdekét nem sérti és nem veszélyezteti. Igaz ugyan, hogy ezzel kapcsolatban tudatosan megszünteti az egyéniséget, az önző gazdasági verseny tehetőségeitől és a pártpolitikai és egyesületi viszályok és szórászhasonlatok által okozott károktól. Ily módon az egészséges vetélkedés kikerül a mindenki mindenki ellen folytatott brutális gazdasági harcának érdekköréből és átalakul a magasabb termelési eredmények és a jobb minőség biztosítására irányuló harcra. A hivatásjogot, a hivatási kötelességet, a hivatási erkölcsöt alárendeli a népi erő fenntartása mindenek feletti álló törvényének, melyet végeredményben minden munka szolgál! A szolgálat a népért fölébe kerül a kereseti szempontoknak, a parasztagazdaság, a gyár, a hivatal többé nemcsak foglalkozás, hanem hivatás lesz, az alkotás, a munka legyőzi az üzletiséget.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

Termékenyítő gondolatok.

Írta: Surányi János dr.

Ha végigtekintünk az elmúlt év irodalmi termésén, azt kell látnunk, hogy a „Köztelek” növénytermesztési és rokonrovatai különösen gazdagok voltak tartalmas közleményekben. Úgy vélem, érdekelni fogja a „Köztelek” olvasóit, ha az alábbiakban emlékeztetünk egy rövid beszámolót nyújtok arról, hogy 1944-ben milyen kérdéseket foglalkoztattak folyóiratunk szakíróit és a termeszto gazdákat*.)

Széleskörű vita folyt a most bezáródó évben az okszerű talajművelés és kapálás tudnivalóiról főként annak a felvetett kérdésnek kapcsán, hogy milyen vagy sekélyen kapáljuk a kukoricát. A vita eredményeképpen leszögezhető, hogy — bár a kukorica kapálásában sok gazda tapasztalatainak kialakult egyéni eljárását követ — irányelvül mégis a sekély kapálás az általánosan elfogadott és helyesnek tartott. A talajművelés körében volt szó továbbá a csak részben fordító Rima-Klausinger-ek munkájáról és alkalmazásának célszerűségéről.

A talajjavítás, nevezetesen a homok feljavításának nagy jelentőségű kérdését meggyőző adatokkal világította meg a szalmatrágyázás vetésforgók eredményeiről beszámoló cikk és az ehhez csatlakozott két hozzászólás. Az őszi kalászosok K-trágyázása is szóba került egy kísérleti adatokat tartalmazó cikkben. Hogy a nitrogén-gyűjtő növények nem okvetlenül jó elővetemények, amint ezt sokan hiszik, arra talajvizsgálati adatokat sorolt fel egy közlemény.

Figyelmet ébresztett a Rátky-féle, a vetés nagyobb egyenletességét lehetővé tévő gépről szóló ismertetés, hiszen mióta csak sorbavető gépek vannak, a vetőgépek tökéletesítésére és a vetőmag megtakarítására irányuló törekvés állandósult.

Szokatlan érdeklődést váltott ki az istállótrágyás, ú. n. abrakbúza termesztésének felvetett kérdése. Termesztoék és nemesítők számosan

* Részletes adatokat erről az 1945. évi „Köztelek Zsebkönyv” tartalmaz.

szóltak hozzá ehhez a kérdéshez, nagyrésztben átesapva a talajjavítás és trágyázás területére, főként a televény és a szervestrágyázás nagy jelentőségével foglalkozva. Ezzel volt ugyanis összefüggésben a búza istállótrágyázásának gondolata, hogy a nagyobb szalmatermek fokozott istállótrágyatermelést tegyenek lehetővé. Tekintettel a háborús időkre, a búza megkészt, novemberi vetésének megokoltására és szükségességére hívta fel egy cikk a figyelmet.

A rozstermek nagyságának és biztonságának a május-júniusi csapadékviszonyokkal való összefüggését tárgyalta egy érdekes cikk, kettő pedig az őszi árpa termesztésének jelentőségével és különleges vonatkozásaival foglalkozott. A kalászosok mostohatestvéréről, a zabról is szólt egy kitűnő cikk, arra figyelmeztetve, hogy alföldi viszonyok között és éppen homokon is milyen biztos terméseket adhat ez a sokban félreismert kalászos. Szép cikksorozat tárgyalta az alföldi öntözések fejlesztésével nagyon előtérbe jutott rizs termesztésének tudnivalóit gyakorlati tapasztalatok alapján.

A kukoricáról különösképpen a sekély vagy mély kapálás sokat vitatott kérdésével kapcsolatban esett szó, melyről már előbb megemlékeztem. A burgonyafajták termesztési értékének tisztázását — tekintettel az újabb, idegen fajtákra — célozta egy cikk, kettő pedig a nyírségi burgonyatermesztés néhány különleges tapasztalatára és eljárására hívta fel a figyelmet, a tavaszi szántás előnyössége és megokoltága körüli vitára is kiterjeszkedve. Már a múlt (1943.) évben felszínre vetődött a cukorrépa régóta kísértő fajtakérdése. Az erről szóló, igen tartalmas cikksorozat 1944-ben is továbbfolytatódott (6 cikk), remélhetően most már azzal az eredménnyel, hogy a különböző irányzattal — inkább tartalmasságra vagy inkább termőképességre, vagy e kettő összeegyeztetésével — előállított fajták megítélését illetően a magyar gazdasági körökben nincs többé kétség. A cukorrépa termesztés időjárásai vonatkozásait tárgyalta még egy részletes, tudományos felépítésű, a termesztési politika nézőpontjából is nagyjelentőségű cikk.

A pillangósvirágú hüvelyesek köréből a szója, csillagfűrt, lencsebüköny, lucerna és somkóró volt a tárgya növénytermesztési (részben nemesítési) közleményeknek. A szójáról mint köztes-növényről két cikk szólt, a ném pergő, de hüvely-

MEZŐGAZDASÁGOK ÉRTÉKESÍTŐ ÉS BESZERZŐ IRODÁJA

Budapest, VII., Károly király-út I. szám.
Telefon: 422-578. Süröncim: Mébiró, Bpest
Mezőgazdaságok budapesti érdek és
VEZÉRKÉPVISELETE.

Kereskedelmi és jogi osztály. Hadiüzemi szállítások.
Felvidéki fiók:
Török-ügynökség
585 KASSA, Gróf Apponyi Albert-u. 6.

Elvállalja uradalmak, gazdaságok, hadiüzemi önellátási csoportok budapesti kereskedelmi és hivatali érdekképviseletét. Az összes mezőgazdasági termékek értékesítése. Gazdaságok összes szükségleteinek beszerzése.

Budapesti ügyek gyors, okszerű elintézése. Mezőgazdasági cikkeknek ipari cikkekre történő átcaerelése. Export-import összeköttetések létesítése. Termények nagyvásártelpei, budapesti nyit üzletbeni bizományi értékesítése. Gazdaságok központi könyv- és irodavezetése. Gazdaságok irányítása.

Öskeresztény cég.

Németországi gyakorlat szervezésben és a gazdasági ügymenetben. Szíves megkeresésre kimerítő levélbenl tájékoztatás.

sarjédszhoz. (Az egy- és két éves növények, a magrólhajtók: nem!) Ha most a gyepet élesfogú állatok (ló, juh) tölty lerágják, akkor erősen megrontjuk a korábbi szilárdozóképességet és így a termőképességben szenvedett kár nagyobb, mint a Pethe Ferenc szavai szerint a „felőbeli haszon”. A szarvasmarha nem tud fogsz rkezete miatt olyan nagy kárt tenni, mint az élsfogú állatok, így a velvélő legeltetés nem oly káros, nedves helyen azonban a taposás által rortje meg a gyepzetet és vele a fűtermést, sokszor hosszabb időre is!

A későbbi legeltetés: zorber sokszor igen nagy segítség az állatok kitélelésénél. Tudok sok esetet, hogy a téli takarmány szükségése miatt a gazdaság rettegve gondolt össze a z állatállomány kitélésére. Történetesen azonban egyre ösz és nyugos téli állott be, újévig lehetett legeltetni az állatokat és a gazda megmenekedett a gondoktól.

Ha már a mostani nehéz viszonyok között, a takarmány hiánya miatt, reá kell szorulunk a mezők téli legeltetésére, akkor olvassuk el figyelmebben az előbbi írtakat és járjunk el ebben úgy, hogy a sokféle baj és kár között lehetőség szerint a kisebbeket válasszuk!

e. Dorner Béla.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Matuschekhegy Emil és.

II. Árszabályozás.

a) Mezőgazdasági terményárak.

Az idei terméssű dohány beváltási ára.

A pénzügyminiszter a kinstár részére az 1944. éven engedély mellett a dohányjövődök által kiosztott magból termelt nyers dohánylevelek átvételénél irányadó általános és osztályozási szabályok, valamint az 1944. évi terméssű dohánylevelekért a kinstár által az átvételkor fizetendő beváltási árak tekintetében a következőket rendelte a hivatalos lapban december 15-én közzétett 11.430. számú hirdetménye szerint:

Az 1944-ben termelt dohánylevelek átvételénél ugyanazok az általános és osztályozási szabályok, valamint beváltási árak az irányadók, mint amelyeket az 1943 november 19-én kiadott hirdetmény az 1943. évi terméssű dohánylevelekre vonatkozólag megállapított. Az 1943. évi terméssű dohánybeváltási árak a következők voltak: nagylevelű dohányoknál a szulói fajta osztály szerint 166-562, szabolcsi fajta 105-511, debreceni és szegedi fajta 99-476, tiszai fajta 78-364, virgizai dohány 47-569, finom kerti 442-850, közepfinom kerti 253-619, közönséges kerti 80-211, szentandrászi munkotály 203-674, közönséges munkotály 78-196, kupa-dohány 70-186 pengő 100 kg-kint.

A múlt évi helyzettel szemben csak a fuvarpótlékban történt változás. A tavalyi fuvarpótlék 100 kg dohánylevél után 10 fillér volt. Ezúttal a pénzügyminiszter a fuvarpótléket kilométerenként idén termelt minden tiszta súlyú 100 kg dohánylevél után 50 fillérben állapította meg.

c) Egyéb árak.

Karácsonytól megdrágult a mozi.

A filmkormánybiztos 51.760. számú rendelete értelmében az ország valamennyi mozgófényképszínházában december 25-től kezdve az eladott jegyek alaphelyénél 55%-kal fel kell emelni a ebből a többletből 5%-ot a mozgófényképszínházak minden hó 5-ik napjáig tartoznak az e célra nyitott postatakarékpénztári esekkszámlára befizetni. A rendelet végrehajtásáról a filmkormánybiztos gondoskodik.

V. Honvédelem.

Az üzemanyagkészletek bejelentése és zárolása.

A honvédelmi miniszter december 17-én rendeletet adott ki az üzemanyagkészletek bejelentése és zárolása tárgyában. A rendelet szerint minden természetes és jogi személy, akinek birtokában hűsz (20) litert meghaladó mennyiségű motorkő, benzín, nyersolaj vagy

egyéb motorolaj, kettő (2) litert meghaladó mennyiségű motorolajozásra alkalmas olaj van, köteles az ezekből meglévő készletét az illetékes elsőfokú rendőrhatalósághoz azonnal, de legkésőbb a hirdmény kifüggesztésétől számított 24 óra belül bejelenteni. A vasúti pályaudvarok vasúti vezetői — mint állomásfőnökök, állomási előjárók — az állomásuk területén vasúti kocsiiban, akár hordóban, akár tartálykocsiiban, vagy egyéb tárolási helyen lévő üzemanyagot ugyan-csak azonnal bejelenteni kötelesek a vasúti kocsik számának feltüntetésével távbeszélőn az illetékes illetékgazgatóságának.

A természetes és jogi személyek, továbbá a MÁV közegyek bejelentésükönél a következő adatokat vegyék fel: A tulajdonos (a vasúti szállítás alatt lévő készletnél a címzett is) neve, foglalkozása, lakcíme, a bejelentési kötelezettség alá eső üzemanyag neve, mennyisége, tárolási helye, tárolásának módja; az üzemanyag felhasználásának célja.

A bejelentési kötelezettség a honvédelmi alakulatok kivételével, mindenikire egyaránt vonatkozik, így a közbiztonsági szervekre és a pártszervezetekre is. Az elsőfokú rendőrhatalóságok a hozzájuk beérkezett bejelentési adatokat a területileg illetékes katonai parancsnokságoknak jelentik.

A rendelet a továbbiakban a bejelentett üzemanyagkészleteket tartályokkal együtt azonnali hatállyal zárolja, s azokból a továbbiakban bármit is felhasználni csak az illetékes honvéd kerületi parancsnokság engedélyével szabad. A kerületi parancsnokság engedélye nélkül csak az alábbi szervek használhatnak a bejelentett üzemanyagkészletekből a legszükségesebb mérvben:

Nemzetvezető, minisztériumok, külképviseletek, hadművelési területek polgári közigazgatási vezetője és a hadművelési kormánybiztosok, a hadművelési területen illetékes szervek közül a főispán, alispán, polgármester, főszolgabíró, esendőrség, rendőrség, tűzoltók, mentők, posta, MÁV és egyéb közforgalmi vasutak, valamint a lego-szervek.

A bejelentett és zárolt üzemanyagkészleteket a honvédség igénybeveszi és azoknak elismervény ellenében való átvételéről és elszállításáról szükség szerint gondoskodik. Amíg a honvédség a zárolt üzemanyagot át nem veszi, a tulajdonos köteles a tárolásról és megőrzéséről gondoskodni. Nem kerül honvédségi igénybevétele a kerületi parancsnokság engedélye nélkül üzemanyagfelhasználásra jogosítottak készlete, s készletek esetleges honvédségi igénybevétele csak az illetékes miniszterek előzetes hozzájárulása alapján történik.

Az igénybevett üzemanyagot a tulajdonosok természetben kapják vissza.

Aki a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vagy a valóságának meg nem felelően tesz eleget és a rendelkezéseket más módon kijátssza, a hadviselés érdekében eleni büntetést követ el és halálbüntetéssel sújtandó. A büntetőeljárás elbírálása a honvéd vezérkar üzemke külön bíróságának hatáskörébe tartozik.

A légiotalmi óvóhelyek használatának, valamint a légiriadó alatti és utáni magatartásnak újabb szabályozása.

December 19-én közzétette a hivatalos lap a honvédelmi miniszternek 127.000. számú rendeletét, amely a polgári óvóhelyek kötelező használatára, valamint a polgárszolgálatnak légiriadó alatti és a légítámadás utáni magatartására vonatkozó szabályokat a következőkben foglalja átönnan össze:

A rendelet kimondja, hogy az óvóhellyel rendelkező épületekben nagyrindó esetén az ott tartózkodó személyeknek le kell vonulniuk az óvóhelyre.

A levonulási kötelezettség alól mentesek azok, akiknek légiotalmi beosztásuk következtében az óvóhelyen kívül kell tartózkodniuk, vagy a riadó tartalma alatt az épületet el kell hagyniuk, továbbá az ágyban fekvő vagy fertőző betegek és az őket ápoló személyek, végül azok, akiknek a légiotalmi parancsnok erre engedélyt ad. Akik olyan házában laknak, vagy kenyérkereső foglalkozásuk következtében olyan épületben tartózkodnak, amelynek használható óvóhelye van, ezt az óvóhelyet tartoznak igénybevenni és a szomszédos vagy közeli épületek óvóhelyeire, vagy nyilvános óvóhelyre nem vonulhatnak le.

Azokban az épületekben, ahol riadó esetén a kaput nyitva kell tartani, a közterületről bemenekülőket az

óvóhelynek az épületben lakók által el nem foglalt részében kell elhelyezni. Amennyiben az óvóhelyen hely már nem lenne, az óvóhelyre való befogadás nem kötelező, hanem a pincének óvóhelyé ki nem épített részein, szükség esetén a kapualjban kell a bemenekülőket elhelyezni. Minden épületre ki kell írni, hogy az óvóhely hány személy befogadására alkalmas és azt is ki kell írni, ha az épületben óvóhely nincs.

Azokban az épületekben és házősoportokban, amelyeknek óvóhelyük nincs, az ottlakók az őrsőparancsnok által kijelölt riadógyülekezőhelyen kötelesek megjelenni. A riadógyülekezőhelyeket úgy kell kijelölni, hogy az épület, illetőleg házősoport kárelhárítása biztosítva legyen.

Az óvóhelyeken a rendfenntartó személyek tartják felelősen a rendet. A légítámadás tartalma alatt az előtér és a belsőtér ajtajait egyidejűleg kinyitni nem szabad, a légítámadás hullámszűnetében azonban a két ajtó egyidejű kinyitásával a szellőztetésről gondoskodni kell. A riasztás tartalma alatt az óvóhely előterében csak a parancsnok engedélyével szabad tartózkodni. Az óvóhelyen minden felesleges mozgást kerülni kell, beszélgetni szabad. Az óvóhelyen dohányozni, tüzet gyújtani és nyílt lánggal égő lámpát használni tilos. Az áramszolgáltatás megbénulása esetén kézi villanylámpa hiányában csak gyertyákat szabad égetni, azt is csak a feltétlenül szükséges ideig. Légiriadó tartalma alatt az óvóhelyet csak a parancsnok engedélyével szabad elhagyni. Légiriadó után azonban az óvóhelyen tartózkodókat csak a kárelhárítás céljából szabad visszatarítani.

A rendelet ezután részletesen szabályozza a betegek és fertőző betegek elhelyezését és kimondja, hogy a betegek csak a parancsnok által kijelölt helyiségben, vagy helyen tartózkodhatnak az óvóhelyen, ez vonatkozik a fertőző betegekre is, amennyiben hozzátartozók az óvóhelyre akarták levinni. A nagyrindó tartalma alatt a lakásban tartott állatokat a parancsnok által kijelölt helyen kell tartani, vagy az udvaron ólban kell elzárni. Végül a kárelhárításról közöl rendelkezéseket a 127.000. H. M. számú rendelet.

VI. Közéletés, anyaggazdálkodás.

A közéletésügyi miniszter hatáskörének újabb megállapítása.

A hivatalos lapban december 19-én közzétett 4380. M. E. számú kormányrendelet a közéletés területén a hadművelési helyzet által megkívánt legmesszebbmenő takarékoság érdekében kimondja, hogy a rendelet kiadásának napjától kezdve mindennemű, a közéletésügyi miniszter hatáskörébe tartozó javak (mezőgazdasági termények és termékek, élelmi és élvezeti cikkek, valamint az életfenntartáshoz szükséges egyéb áruk) feletti rendelkezés, azok beszerzési eljárásának, felvásárlásának és tárolásának szabályozása, továbbá mind a honvédségi, mind a polgári szükségletekre történő elosztás, valamint a közéletésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

A közéletésügyi miniszter fentebb felsorolt feladatainak végrehajtása során igénybe veheti és felhasználhatja mindazokat a hatóságokat és szerveket, amelyek ezt a feladatkört eddig is betöltötték. A közéletésügyi miniszter felügyelete alá helyezett valamennyi kormánybiztos működését azonnali hatállyal beszünteti.

Amennyiben a hadihelyzet alakulása egyes területeken szükségessé tenné a közéletésügyi miniszter hatáskörébe tartozó, fentebb felsorolt javaknak kiállítását, ezt kizárólag csak a közéletésügyi miniszter hajthatja végre. Ennek fogva a hadművelési kormánybiztosoknak az említett javak kiállításával kapcsolatos eddigi hatásköre azonnali hatállyal megszűnt. A honvédség részére kiutalt közéletési javak elosztása céljából a honvédelmi miniszter a közéletésügyi miniszter mellé összekötő-törzset rendezesít. A közéletésügyi miniszter feladatkörének végrehajtása során jogosult igénybevenni a m. kir. rendőrséget és m. kir. esendőrséget, sőt kívánságára — indokolt szükség esetén — katonai erők is rendelkezésére bocsátandók. Az e kormányrendelet alapján szükséges rendeletek kiadására a közéletésügyi miniszter hivatott s a rendelkezési ellen vétőket rögtönítelő bíróság elé kell állítani.

A mezőgazdasági többtermelés nemzetvédelem!

A termelés fokozása érdekében sohasem hiányozzék a gazda takarmánykamrájából a D-vitamint tartalmazó

Biodit

takarmánykiegészítő

Napi adagjai:

Malacoknak, bárányoknak	-----	1/2 dkg
Hízó sertéseknek, szüldőknek	-----	1 dkg
Borjúknak, csikóknak	-----	1 dkg
Tejelő tehéneknek, lovaknak	-----	2 dkg
Baromfiak, nyúlak	-----	1/2 dkg

Kedvezőtlen időjárás esetén a friss széna és lucerna sem tartalmaz megfelelő mennyiségű vitamint, ezzel szemben a

Biodit

mindig garantáltan 150.000 nemzetközi egység D-vitamin tartalommal, adagolása tehát nyáron is nélkülözhetetlen!

A BIODIT beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 29. és vidéki kirendeltségeinél.

Kérjen részletes ismertetőt!

pu...
320...
Jel...
text...
mek...
üzem...
ber...
pa...
gy...
ig...
ik...
N...
ár...
lap...
üzem...
köz...
A...
320...
nek...
lez...
be...
rende...
tartoz...
áron...
nyol...
teak...
rende...
beje...
Zár...
A...
korm...
cikkek...
Csipke...
kész...
kenyér...
menya...
rövid...
szaki...
iparoso...
Zár...
A B...
letgrad...
tét, an...
Nagy B...
leteke...
és kisk...
termelő...
vagy u...
készle...
előjár...
gekben...
kedden...
közölt...
A B...
mánybiz...
felek le...
Az álla...
gondoz...
A pé...
19-én...
delet...
ki, amel...
sok, öze...
özvegy...
gondoz...
lamint a...
unár ho...
A N...
részére...
végéig...
cius hó...
postahí...
ményhiv...
hogy rész...
díját még...
kezdődő...
részletes...
Nagy-Bud...
Zók: Alb...
Cinkota...
tény, I...
Pestszent...
Rákosker...
mihály, S...
illetve m...
A meg...
nyugellát...
tási lapja...
minisztéri...
latot adha...
Az...
A rend...
a m. kir...
zósével...
let a kor...
rendelet...
főkaptány...
rendőrség

tak az átlagnál, különösen a hónap középső harmadában, amikor a sík vidékeken 10-13 fokig szállott le éjjel a hőmérséklet, a hegyvidékeken pedig főleg Kárpátalján 6-8 fokig terjedt a lehülés, 20-a után az évszaknak megfelelően nagyjából 15 fok körül voltak a minimumok.

A csapadék havi összege csak a Duna vonalától nyugatra, főleg a Kisalföldön és a Balatontól délre és keletre, továbbá a főváros környékén maradt 50 mm alatt és az országnak mintegy 40%-án 100 mm-nél is több esett, különösen a Tisza vonalától északra és keletre eső országrészek túlnyomó részén. A Felvidék, Kárpátalján és Erdélyben, továbbá a Körösöktől délre kisebb-nagyobb foltokon 150 mm-nél is többet tett ki a júliusi csapadék.

A harmadéves (1901-30) átlaghoz viszonyítva az országnak kb. 70%-án csapadékbőség volt. Átlagon alul maradt a csapadék a Duna vonalától nyugatra fekvő megyék legnagyobb részén, Kárpátalja és Székelyföld egy részén. Egybeült az átlagot meghaladó, a Felvidék keleti részén és az Alföld déli felében pedig, különösen a Körösöktől délre az átlag kétszeresénél is több csapadék hullott, sőt utóbbi helyen kis foltok az átlag háromszorosánál is több esett.

A csapadék időbeli megoszlása eléggé egyenletes volt. Nyele napon az országnak több, mint 2/3-a kapott csapadékot (5, 10, 11, 16, 17, 18, 22, 23), ezek közül több országos jellegű volt. Ezenkívül ugyancsak 8 napon az országnak több, mint felén hullott csapadék (4, 6, 9, 12, 20, 21, 30, 31).

A csapadék legnagyobb része zivataros esők alakjában hullott le, s több napon jelentettek az ország különböző vidékeiről 30-40 mm-t meghaladó heves záport, sőt egy pár napon, így különösen 19-én, 11-én, 22-én és 30-án több helyről 50-60, kivételesen 70-80 mm-es felhőszakadást érkezt jelentés. Jégesőt említésre méltó területekről 7 napon jelentettek (4, 5, 8, 13, 20, 22, 31).

A mezőgazdaság szempontjából július hónap esős időjárása kedvező volt a gabonafélék aratási, hordási és eséplési munkálataira, viszont kedvező volt a kapások, a takarmányok és a kertivetemények fejlődésére. A heves záporok, jégesők és viharos szelek vidékeinken a gyümölcsösökben említésre méltó károkat okoztak.

NYILTÉR.

2 tuzsábas foglalkozást nem vállal feladatoknál a tuzsábszámok.

Négy ló
2 kocsiival, komplett szerszámokkal, eladó.
Dr. Markó Jenő
Budapest, II., Trombitás-u. 2., fsz. 3.
Telefon: 152-390.

SZÍVÓGÁZMOTOROK
CSUTKA-ÉS FA-TUZELESRE.
MOTOR-ÉS GÉPGYÁR
ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac helyzete.

A gabonapiac a beszállítás, ahol még nem történt meg, a raktározási és szállítási lehetőségek szerint bonyolódik le. A készleteknek az esetleges igénybevételére, illetve a hadihelyzet alakulása folytán szükségessé váló kiürítésére a lapunk más helyén ismertett 4390/1944. M. E. sz. kormányrendelet a közellátásügyi miniszternek ad kizárólagos felhatalmazást. A termény- és magpiacban jóformán alig van üzlet. A Dunántúlról érkezett legutóbbi hírek szerint főként csak búkkönymagból volt némi forgalom.

Állatpiaci szemle.

A szarvasmarhák igénybevétele a meg nem szállt dunántúli területeken az előirányzatnak megfelelően folyamatban van. Január 1-ével megkezdődik a búzapontjövárás céljából beszállítandó marhák második turnusának igénybevétele. A budapesti vágóállatpiacra az elmúlt héten felhajtás nem volt. A főváros búsellátása érdekében újabb intézkedések vannak folyamatban. A vidéki zsirgyűjtés a szállítási nehézségek miatt vonatkoztatott folyik.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonafélék. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1944. december 22. Az 1944. évi termésű gabonaféléknek a 704,000/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) megállapított termelői árai az ország bármely feladálomán 100 kg-ként, pengőben, vasúti kocsi vagy uszályba, vagy a malom, illetve hántolóüzem raktárába az eladó költségén legalább 165 q-s tételben berakott árura vonatkoznak. Búza: 78 kg/hl-súlyú, szokványminőségű 40-; rozs (kétszeres) 71 kg/hl-súlyú, szokványminőségű 37-; árpa: takarmányárpa 65 kg/hl-súlyú, szokványminőségű 36-; söröpa, legalább 65 kg/hl-súlyú 40-; kopaszárpa 50-; zab: 41 kg/hl-súlyú, szokványminőségű 40-; kalis (fehér, vörös szürke vagy japán), rostált, őszkémtes 40-; hajdina: legalább 60 kg/hl-súlyú, hántolatlan, szokványos 40-; az 1943. évi termésű vagy régebbi morskori kukorica termelői ára: 36-.

Különböző termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1944. december 22. Az 1944. évi termésű különféle mezőgazdasági terményeknek a 704,000/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) megállapított legmagasabb termelői árai az ország bármely feladálomán, illetve egész területén 100 kg-ként pengőben a következők: Repcemag: káposzta vagy repárepce, szokványos 88-; vadrepce, legfeljebb 85% idegenkeverékkel 60-; lenmag: olajgyártásra, szokványos 100-; napraforgómag: fehér, szürke, csikos, szokványos 90-; enyhén dohos 70-; tökmag: szokványos 90-; enyhén dohos 90-; szójabab: szokványos 80-; kendermag: szokványos 150-; rostkeverék: 96% tisztaságú és 85% csiraképes 200-; gomborkamag: 96% tisztaságú 70-; mák: kék, legfeljebb 2% idegenanyaggal 200-; mustár: legfeljebb 2% idegenanyaggal, fehér és fekete 100-; kömény: 96% tisztaságú és 85% csiraképes 200-; koriander: legfeljebb 2% idegenanyaggal 100-; bors: legfeljebb 2% idegenanyaggal, hántolatlan, előzsiszikkmentes, Viktória 65-; expressz 60-; lenese: előzsiszikkmentes, legfeljebb 5% idegenanyaggal és léhaszemmél, kész 90-; középszemű 100-; nagyszemű 120-; erdélyi, természetű, előzsiszikkmentes, bármely háromszék- és udvarhelyesével feladálomán 120-; bab: legfeljebb 2% idegenanyaggal, fehér, szokványos és gyöngy 80-; fehér, hosszú és lapos, gömbölyű és hosszú fűj, továbbá egyzsinű színes 85-; tarka, vegyes és egyéb 77-; bukköny: 96% tisztaságú, szósós 160-; pannon 70-; tavaszi 72-; csillagfű: 96% tisztaságú, édes 45-; keserű 36-; tavaszi és ősi takarmányborsó: 94% tisztaságú 75-; szeghborsó: 95% tisztaságú 50-; lóbab: 95% tisztaságú 64-; lóheremag: nyers, 90% tisztaságú, legfeljebb 1% arankatartalmú 300-; erdélyi, nyers, előbbi százalékos 310-; lucernamag: nyers, arankás, 90% tisztaságú, legfeljebb 1% lóhere- és 1% arankatartalommal 580-; baltucim: hámozatlan, 90% tisztaságú, legfeljebb 2% vérfűtartalommal 140-; bitorheremag: 95% tisztaságú 200-; fehérheremag: 94% tisztaságú, legfeljebb 2% svédheremag-tartalommal 450-; komló-lucernamag: 95% tisztaságú 300-; kores (svéd) heremag: 94% tisztaságú 400-; nyúlzapukamag: 90% tisztaságú 260-; sorkómag: fehér, 94% tisztaságú 240-; szarvaskeverék: 94% tisztaságú 320-; muharomag: 95% tisztaságú 50-; szudáni fűmög: 95% tisztaságú és 80% csiraképes 80-; csibehermag: 96% tisztaságú és 90% csiraképes, őrlés 70-; aprószemű 60-; citrommag: 95% tisztaságú, seprőcukor 38-; cukorcukor 50-.

Szalaktakarmány- és szalmaárak. A 704,000/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) szerint a laza szalaktakarmányok és szalmaárak termelői ára az ország bármely feladálomán a vasúti kocsihoz vagy prészó (gyűjtő) telepre kiszállítva q-ként a következő: lucernaszéna 16-; la lóhereszéna 14-; la baltucimzéna 14-; la zabosbúkkönyzéna 14-; la muharzéna 12-; la rétizéna 13-; félédes rétizéna 10-50; savanyú vagy ázott rétizéna 6-50; la takarmányzalma 6-; la rozs alomszalma 5-30; egyéb egészséges szalmák 5-; la zsúpszalma 11- P. Az 5 km-nél nagyobb tengelyfűtvar-térítést és a nyiltpiaci árat a rendelet részletesen szabályozza.

Burgonya. Az árkormánybiztos rendelete szerint a 704,000/1944. K. M. számú rendelettel megállapított termelői burgonyaárak szeptember 28-án léptek hatályba. Árak budapesti paritásban q-ként: nyári rózsza 26-; Gűlbaba 26-; ősi rózsza 25-; Ella és sárka 22-; Wohltmann 20-30; Krüger 19-50; ipari burgonyaárak: Ella 19-50; Krüger 18-; Wohltmann 19-. A feladálomási termelői árat úgy kell kiszámítani, hogy a fenti árakból le kell vonni a Budapest és a feladálomási közötti távolságra eső vasúti (hajó) fuvardíjat.

Állatok és állati termékek.

Vágómarha- és borjúárak. A 704,200/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) szerint a vágómarha és vágóborjú legmagasabb termelői ára (etetés-ítetés után 8%, 5 km-nél nagyobb távolságról hajtás és nem etetés után 4%, vásári eladásnál pedig 6% sülyenged-

mény levonása után) elősúlykilogrammonként a következő: I. o. ökor és növendékmarha 2-20, II. o. ökor és növendék 2-; III. o. ökor és növendék 1-80, csontozni való ökor és növendék 1-50, bika I. o. 2-15, II. o. 1-95, III. o. 1-75, csontozni való 1-45; tehén, I. o. 2-10, II. o. 1-90, III. o. 1-70, csontozni való 1-40; I. és II. o. bivalyökör és növendék-bivaly 1-75, III. o. 1-65, csontozni való 1-40; I. és II. o. bivalybika 1-70, III. o. 1-60, csontozni való 1-35; I. és II. o. bivalytehén 1-65, III. o. 1-55, csontozni való 1-30; vágóborjú, I. o. 2-40, II. o. 2-10 P. Az osztályozást a rendeletek pontosan megszabják.

Vágójuh- és bárányárak. A 704,200/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) szerint a vágójuh és vágóbárány legmagasabb termelői ára (a vágómarhánál fentebb részletezett sülyengedmény levonása után) a következő: vágójuh 1-50, vágóbárány 1-60 P. elősúlykg-ként. A 30 mm-nél magasabb gyapjárású vágóállatot kg-ként 10 fillérel nagyobb áron lehet forgalombahozni.

Sertésárak. A 704,300/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) szerint a beállítási való fiatal, egészséges, ivartalanított, orbánc ellen oltott, szimultánoltított sertésekért számítható legmagasabb termelői árak, helyt gazdaság, a következők: 20-25 kg-os 4-30, 25-30 kg-os 4-; 30-35 kg-os 3-82, 35-40 kg-os 3-70, 40-45 kg-os 3-60, 45-50 kg-os 3-37, 50-55 kg-os 3-18, 55-60 kg-os 3-03, 60-65 kg-os 2-90, 65-70 kg-os 2-79, 70-75 kg-os 2-70, 75-80 kg-os 2-66, 80-85 kg-os 2-63, 85 kg-nál nehezebb 2-60 pengő kg-ként. A 20 kg-nál könnyebb soványított darabonként 86- pengő alatt szabad meggyezés tárgya. A hizottsertésért 12 órai kopálás után, helyt gazdaság a következő legmagasabb termelői árak számíthatók: 155 kg-nál nehezebb, la sertés ára 155 kg-ig bezárólag 2-90, a 155 kg feletti elősúly 4- P. 150-155 kg-os la 2-90, 145-150 kg-os la 2-85, 130-145 kg-os la 2-80, 115-130 kg-os la 2-76, 100-115 kg-os la 2-71, 100 kg-os és nehezebb, közepminőségű szedett 2-66, 80 kg-os és nehezebb sonkasültő 2-71 P kg-ként. A fentiekben fel nem sorolt sertékek árára vonatkozóan a rendelet külön intézkedik.

Baromfiárak. A 705,400/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. július 30-1, 171. sz.) az előbaromfi legmagasabb termelői ára az ország egész területén a következő: Liba, hizott 4-80, sovány 4-; kacsa, hizott 4-70, sovány 4-; csirke 4-40, tyúk 3-60, pulyka 4-20, gyöngyös 4-40 P kg-ként.

Tojás. A 705,400/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. július 30-1, 171. sz.) a friss tyúktojás egmagasabb termelői ára az ország egész területén 4-20 P kg-ként.

Tej és tejtermékek. A 705,100/1944. K. M. sz. rend. l. Budapesti Közlöny 1944. augusztus 1-1, 172. sz.) a legalább 3-5% zsírtartalmú teljes tej fogyasztói ára literenként a thj. városokban 52, m. városokban 50, községekben 45, viszonteladói és piaci ára pedig 50, 48, illetve 43 fillérel nagyobb nem lehet. Termelői fogyasztói árat csak akkor számíthat, ha házhöz szállít, egyébként csak a viszonteladói árat. Budapest és környékén a pasztörözött vagy gümőkörmentes tehenészet tejének fogyasztói ára karnában 70, viszonteladói ára pedig 67 fillér. A közvetlenül felszállított tej pedig 68, illetve 65 fillér literenként. A 10% zsírtartalmú tejfő fogyasztói ára ott, ahol a tej fogyasztói ára 46 fillér, vagy alacsonyabb, literenként 1-90, ahol a tej 48, vagy alacsonyabb, ott 2-; ahol a tej 50, vagy alacsonyabb, ott 2-10, ahol a tej 52, vagy alacsonyabb, ott 2-20, végül 54 fillérel magasabb tejár esetén 2-30 P-nél több nem lehet. Budapest és környékén 2-80, viszonteladói ára pedig a fentieknél 20 fillérel alacsonyabb. A vaj legmagasabb ára pasztörözött teavaj tömbben vagy horobban nagykereskedőkké szemben 9-30, kiskereskedőkké szemben 9-45, fogyasztói ára pedig 10-10, pasztörözetlen, centifuszalt 8-90, 9-05, illetve 9-70 P kg-ként. Az elsőrendű juhgomolya legmagasabb termelői ára 4-20 P kg-ként. A fentiekből eitéró árakat és az egyéb tejtermékek árat a rendelet részletesen szabályozza.

Különfélék.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásáresarnokokban 1944. december 11-től 16-ig jegyzeti árak q-ként, aranypengőben. Zöldség: Sárgarépa, la 200-; 350-; IIa 160-; 300-; zöldjével (100 csomó), la 1000-; 1600-; IIa 400-; 1000-; petrezselyem és paszternák, la 350-; 800-; petrezselyem, zöldjével (100 csomó), la 1000-; 2000-; IIa 700-; 1200-; zeller, la 500-; 1000-; karalábé 200-; 800-; karfiol, levelel 350-; 800-; lisztított, la 800-; 1200-; IIa 600-; 800-; vöröshagyma 37.11; fokhagyma, la 101.44; cékla, la 300-; 500-; IIa 250-; 400-; fejeskáposzta, la 100-; 200-; IIa 80-; 160-; kelkáposzta, la 600-; 1000-; IIa 450-; 800-; torma, nemesített, la 2000-; burgonya, Gűlbaba és nyári rózsza 30.55, ősi rózsza 29.50, Ella és sárka 26.35, Krüger 23.75, Wohltmann 24.80; champignonomba, la 5400-; 5600-; feketeterék 400-; 450-; sültötök 200-; 320-.

Többszörös terhet könnyen szállít kombináltkerékű
ZELENSKI-kocsival. Sárban nem sülyed!
Mátyás-zúzó
legmodernebb őrlő-, szártépő- és silótöltő-gépek.
Uzemközben cserélhető szitákkal. Alacsony fordulatszám.
GRÓF ZELENSKI RÓBERT GÉPGYÁR KFT.
Postszenterzsébet, Mikszáth-utca 18. sz. Telefon: 147-212, 347-566.

Csépléshez, gőszántáshoz,
kazántüzeléshez, házfűtéshez

Tatai szén és brikett

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉMBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2.

A
KONYHAKERTI TERMÉNYEK
OKSZERŰ TERMESZTÉSE

NEGYEDIK JAVÍTOTT, ÁTDOLGOZOTT ÉS BŐVÍTETT KIADÁS,
183 RAJZ ÉS KÉPPLEL.

Irá: vitéz OSZHTI SZABÓ ISTVÁN, M. Kir. Körtészeti Akad. r. tanár,
az általános kertészeti növénytermesztési tanszék vezetője.

Ára 26 pengő.

Kapható a PATRIA könyvkereskedésben,
Budapest, IX., Dillőút 25., az összeg előzetes
beküldése mellett portómentes szállítással,
utánvételre a portó felszámításuk.

**KÖZISMERT LESZ CÉGE:
HIRDESEN!**

Termelők! **Gazdaságok!**

Almát, körtét, káposztát, sütőtököt,
répát, zöldségmút, céklát, vörös-
káposztát, zellert, tarlórépát, kel-
káposztát, burgonyát, hagymát, stb.

vásárolok fixre, vagy bizományi eladásra vállalom.

H. LADÁNYI ZOLTÁN
élelmiszernagykereskedő és bizományos
BUDAPEST, ÉLELMISZERNAGYVASÁRTELEP 37/38.

IRODA: IV., VÁCI-U. 46. **TELEFON: 187-109.**

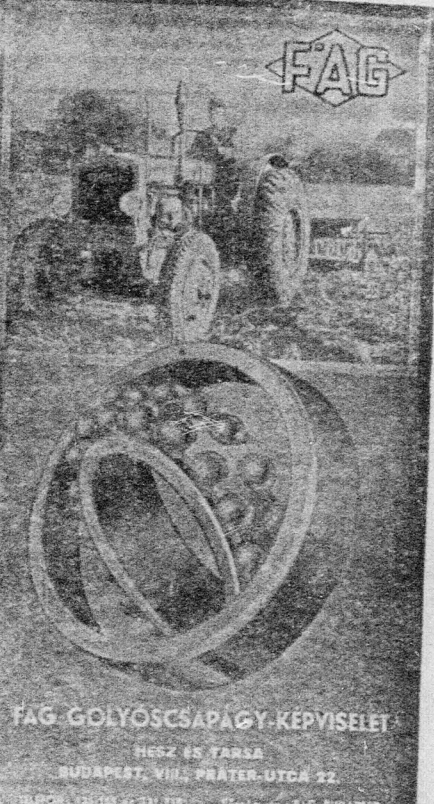
Takarók P 342-61
Vállkendők
Aranytex
Budapest, IX.,
Horthy István-
körút 11.
(volt V. ház-ker)
Telefon: 188-309

ALKATRÉSZEK
*az összes
mezőgazdasági gépekhez!*
KÁLMÁN JÓZSEF
műszaki és gépkereskedő
Budapest, V. Kálmán-u. 14

Szives tudomására hozzuk igen tisztelt vevőink-
nek, hogy vállalatvezető kinevezése mellett üzle-
tünk ismét megnyitott és a jövőben is legnagyobb
készséggel állunk rendelkezésükre. 777

Engedélyezett
**Gyapjútát
megfonja
megfesti**
Sárányi Lajos Budapest,
VIII. Lósz. (telep-utca) 1.
Telefon: 141-838

FAG

FAG GÖLYÖSCSAPÁGY-KÉPVISELET
HECZ ÉS TARRA
BUDAPEST, VIII. PRATER-UTCA 22.
TELEFON: 122-78 és 23-77E

Univerzális szételőgépek
elevátorral és elevátor
nélkül szűz, vág és top.
Répat vág.

Készíték vasból gép- és kézihajtásos széna-,
szalma-, kőr-, árok-

SAJTOLOKAT
mely könnyebben,
gyorsabban, súlyosabb
bájakat sajtol az eddi-
gieknél. Gyártok barna-
szén-generátorokat.

BARTKÓ GYÖRGY
GÉPÖZEMÉ
Budapest, XIII.,
Szegedi-út 48.
Telefon: 498-374.

BÄCHER-MELICHAR

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 52. || ÚJVIDÉK, GRÓF CSIANÓ-UTCA 24.
TELEFON: 122-802. SÜRGÖNYCÍM: KULTUR BUDAPEST || TELEFON: 25-22. SÜRGÖNYCÍM: MELICHARUM ÚJVIDÉK

RINGHOFFER-TÁTRA-BÄCHER EGY- ÉS TÖBBVASÚ FOGATOS- ÉS TRAKTOREKÉK, KAPÁLÓK, KULTIVÁTOROK,
TARCSASBORONÁK ÉS EGYÉB TALAJMŰVELŐ-ESZKÖZÖK.

EREDETI FR. MELICHAR VETŐGÉPEK, SORTRÁGYAZÓ-VETŐGÉPEK, MŰTRÁGYASZÓRÓK,
RÉPAVETŐGÉPEK, FÜKASZÁLÓK, ARATOGÉPEK.

EREDETI V. OT. DEYL CUKORRÉPA-KAPÁLÓK.

ALKATRÉSZEK AZ ÖSSZES MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKHEZ.

JELENLEG RAKTÁRRÓL SZÁLLÍT KÉTVASÚ 5-ös és EGYVASÚ 7-es EKÉKET, LÓGEREBLYE FOGAKAT és KULTIVÁTOR RUGÓKAT.